

สารบัญ

คำนำ

อนุโมทนา

การแพทย์ไทย : ทางเลือกในยุคโลกาภิวัตน์

รักษาใจยามรักษาคนไข้

นำเรื่อง.....	๑
รักษาใจยามรักษาคนไข้	๓
คนไข้ก็น่าเห็นใจ	๗
คนรักษาคนไข้ก็น่าเห็นใจ	๗
ทუნทางใจที่ทำให้รักษาคนไข้ครบทั้งคน	๙
รักษาคนไข้พร้อมกับรักษาใจของตน	๑๐
รักษาคอนไซ้ คนรักษาก็ได้ตลอดเวลาด้วย	๑๑
กว่าเรื่องใหญ่ในการรักษาคนไข้	๑๓
คือการได้พัฒนาตัวเราเอง	๑๕
ถ้าจะทำงานให้ดีที่สุด	๑๕
ก็ต้องมุ่งมั่นในจุดหมายสูงสุด	๑๕
ตัวเองเต็มแล้ว ก็เลยทำเพื่อคนไข้ได้เต็มที่	๒๑
งานได้ผลก้าวไป คนยิ่งก้าวไกลในชีวิตที่ดี	๒๓
พอมองอะไรๆ ได้ถูก ทุกอย่างก็ลุล่วง จิตใจก็โปร่งโล่ง	๒๕
จะรักษาโรคได้ ต้องรักษาความสัมพันธ์กับคนในโลกด้วย	๒๕
จะรักษาโลกไว้ได้ คนต้องรักษาธรรมไว้ให้ได้	๓๒

เมื่อคนกับคนและคนกับธรรมชาติสัมพันธ์กันพอดี

โลกนี้ก็เกษมศานต์ริ้วเย็น ๓๖

การศึกษาแพทยศาสตร์ในสังคมไทย **๓๗**

คำปรารภ ของ ศ.น.พ.อารีย์ วัลยะเสวี ๔๑

การพัฒนาที่ไม่สมดุล ๔๖

สภาพล้าหลังในวงการแพทย์ที่ต้องแก้ไข

    ในกระแสค่านิยมบริโภคนิยมและระบบผลประโยชน์ ๕๒

    แนวทางสร้างสมดุล ในภาวะที่ได้เสียดุล ๕๘

    แพทย์รักษาคนไข้ บัณฑิตรับใช้ปวงประชา ๖๘

การแพทย์แนวพุทธ **๗๓**

หลักการเก่าและแนวใหม่ใหม่

    ที่นำพระพุทธศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องกับวงการแพทย์ ๗๖

    การแพทย์แผนใหม่ ก่อปัญหา หรือถูกกล่าวหา ก. ๘๑

    การแพทย์แผนใหม่ ก่อปัญหา หรือถูกกล่าวหา ข. ๙๐

    ฐานะของแพทย์ และความรับผิดชอบเชิงจริยธรรม ๙๕

    ปฏิบัติเฉพาะที่ แต่ดูให้ดีทั้งระบบ

    เยียวยาส่วนที่เจ็บไข้ แต่รักษาให้ครบทั้งคน ๑๐๕

    ความเครียด ตัวอย่างปัจจัยสัมพันธ์ระหว่างกายกับจิต ๑๑๒

    ความเครียด ตัวอย่างปัจจัยและผลที่ยิ่งท่วระบบตลอดกระบวนการ ๑๑๘

    ศักยภาพของชีวิตในการพัฒนาสู่อิสรภาพ

    ถึงกายจะป่วยแต่ใจไม่ป่วย ถึงจะต้องตายก็ตายดีได้ ๑๒๓

อายุรแพทย์กับปัญหาจริยธรรม **๑๓๑**

    คำกล่าวนำ ของ น.พ.กมล สินธวานนท์ ๑๓๓

ปัจจัยที่ส่งเสริมจริยธรรม	๑๓๘
ปัจจัยที่ขัดขวางบั้นทอนจริยธรรม	๑๔๐
สถานะของแพทย์ในสังคมไทยปัจจุบัน	๑๔๕
ความรับผิดชอบในฐานะผู้นำของสังคม	๑๔๘
ความรับผิดชอบในฐานะผู้ได้เปรียบ	๑๔๙
ความรับผิดชอบต่อประโยชน์สุขของเพื่อนมนุษย์	๑๕๐
ความรับผิดชอบต่อชีวิตทั้งของตนเองและของผู้อื่น	๑๕๒
ความรับผิดชอบต่อสถาบันวิชาชีพแพทย์	๑๕๔
สังคมยิ่งเจริญ ปัญหาจริยธรรมยิ่งเพิ่มมากขึ้น	๑๕๗
ตัวอย่างปัญหาใหม่ ๆ ในทางจริยธรรม	๑๕๙
หลักการทั่วไปในการพิจารณาปัญหาจริยธรรม	๑๖๑
วิธีปฏิบัติในการใช้หลักทั่วไปพิจารณาวินิจฉัย	
ปัญหาใหม่ ๆ ทางจริยธรรม	๑๖๒
ความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่และความมีจริยธรรม	๑๖๗
ค่ากล่าวสรุป	๑๗๐

ยุคโลกาภิวัตน์ :

บทบาทของแพทย์กับความหวังจากคนไข้ ๑๗๑

โลกปัจจุบันเรียกครองจริยธรรม .....

แพทย์กับคนไข้ในกระแสวัฒนธรรม ๒ สาย .....

คนไข้ในสายตาของแพทย์ .....

อย่าเสียฐานคือการเข้าถึงความจริงของธรรมชาติ .....

ความสุขก็เป็นเครื่องพิสูจน์ความสำเร็จ .....

ถ้าแพทย์อยู่ในบทบาทที่แท้ คนไข้ไม่จำเป็นต้องหวัง .....

กรรมกับโรคพันธุกรรม ในทัศนะพระพุทธศาสนา ๒๐๓